

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเมืองการปกครองไทย ในระบบประชาธิปไตยการ ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนโดยการแสดงออก หรือเสนอความคิดเห็นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง นอกจากนั้นอีกสิ่งหนึ่งที่จำเป็นในระบบประชาธิปไตย คือ การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การแสดงความคิดเห็น ช่วยกันคิดคิริเริ่มสร้างสรรค์ เสนอแนะความต้องการ หรือตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในพื้นที่ ที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย สาระของส่วนร่วม เพื่อให้ความเป็นอยู่ของชุมชนในท้องถิ่นดีขึ้น

องค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนอันชุมชนมากที่สุด เริ่มตั้งแต่การคัดเลือกสมาชิกองค์กรบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในหมู่บ้าน เข้ามาร่วมกันที่ในส่วนขององค์กรบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาร่างกายลและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 กำหนดให้มีอ่านใจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (มาตรฐาน 66) และมีหน้าที่ต้องทำตาม มาตรา 67 กล่าวคือ ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ราชบรมฯ มอบหมายและมาตรา 68 ส่งเสริมให้มีอุดหนุนกรรมในครอบครัว บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพ กิจการเกี่ยวกับพาณิชย์ และตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณูปโภค เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ของตนเองตามมาตรา 16 คือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง การส่งเสริม การศึก และการประกอบอาชีพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่นและกิจกรรม ที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด จากบทบาทอำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบลที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาร่างกายลและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2547 นี้ จะเห็นได้ว่าองค์กรบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่โดยตรงในการยกฐานะ การประกอบอาชีพและรายได้ของประชาชนในเขตบริการ และการเป็นองค์กรที่อยู่ใกล้ชิด ประชาชนมากที่สุดย่อมรับรู้ปัญหาของประชาชนเป็นอย่างดี จึงสามารถสอนองค์บนนโยบายของรัฐบาลให้บรรลุผลได้ แต่ก็ขึ้นอยู่กับบทบาทขององค์กรบริหารส่วนตำบลว่ามีการปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับตามกฎหมายและสามารถแก้ไขปัญหาของประชาชนได้มากน้อยเพียงใด (จากรูปภาพ เศรษฐสนิท. 2550 : 2)

องค์การบริหารส่วนตำบลคลาวง อําเภอบัวชล จังหวัดสุรินทร์ ที่ผ่านมาให้การบริการสาธารณสุขแก่ประชาชนในเขตรับผิดชอบไปตามอํานาจหน้าที่ที่มีอยู่ ถึงกระนั้นก็ตามก็ยังไม่สามารถจะทราบได้ว่าการบริการสาธารณสุขที่ดำเนินการอยู่เป็นไปตามความต้องการของประชาชนหรือไม่มากน้อยเพียงใด องค์การบริหารส่วนตำบลคลาวงจะเน้นการดำเนินงานในด้านการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาการจัดทรัพยากรัฐธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพราะการพัฒนาทั้ง 3 ด้านนี้ เป็นโครงสร้างที่สำคัญสำหรับการดำรงชีวิตของประชาชนที่ขาดอยู่ในเขตตำบลคลาวง อย่างไรก็ตามเพื่อให้เกิดความชัดเจน จึงจำเป็นที่ต้องศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการบริการสาธารณสุข ว่าเป็นไปตามความต้องการของประชาชนมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้นำผลจากการแสดงความคิดเห็นไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริม และพัฒนา นอกจากนี้ความคิดเห็นดังกล่าวจะง่ายต่อที่จะกระบวนการ วิธีการ แผนหรือโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนา 3 ปี นี้จะเป็นอย่างไร นำไปสู่ความสำเร็จบรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใด

ผู้วิจัยในฐานะเป็นพนักงานส่วนตำบลจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการบริการสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคลาวง อําเภอบัวชล จังหวัดสุรินทร์ ตามแนวทางการพัฒนาในด้านการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาการจัดทรัพยากรัฐธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาเป็นข้อมูลสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปรับปรุง รวมทั้งการดำเนินงานให้ครอบคลุมในอนาคตให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และตรงตามความต้องการของประชาชนให้มากที่สุด จากการวิจัยในครั้งนี้สามารถถือเป็นแนวทางในการพัฒนาสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีก ๑ ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการบริการสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคลาวง อําเภอบัวชล จังหวัดสุรินทร์

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการบริการสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคลาวง อําเภอบัวชล จังหวัดสุรินทร์

2. เป็นสารสนเทศในการนำไปวางแผนปรับปรุง แก้ไข และส่งเสริมการบริการ สาธารณสุขขององค์กรบริหารส่วนตำบลดาวัง อ่าเภอบัวชล จังหวัดสุรินทร์ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และยังเป็นแนวทางสำหรับองค์กรบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ ทั่วประเทศที่จะนำไปใช้ประโยชน์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้มนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการบริการสาธารณสุขขององค์กรบริหารส่วนตำบลดาวัง อ่าเภอบัวชล จังหวัดสุรินทร์ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาการจัดการทรัพยากรัฐธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต

2. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลดาวัง อ่าเภอบัวชล จังหวัดสุรินทร์ ใน 10 หมู่บ้าน จำนวน 2,889 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากรโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5 % และระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 353 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไป ตามหมู่บ้านต่างๆ ตามสัดส่วน ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการบริการสาธารณสุขขององค์กรบริหารส่วนตำบลดาวัง อ่าเภอบัวชล จังหวัดสุรินทร์

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้มนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการบริการสาธารณสุขขององค์กรบริหารส่วนตำบลดาวัง อ่าเภอบัวชล จังหวัดสุรินทร์ เพื่อให้เข้าใจความหมายศัพท์ต่างๆ ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้มนี้ จึงให้นิยามศัพท์เฉพาะดังนี้

1. ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกซึ่งความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือเหตุการณ์หนึ่งเหตุการณ์ใดด้วยการพูด การเขียน โดยมีความรู้ประสบการณ์ที่ได้มาจากการเรียนรู้เป็นพื้นฐานที่มาของการแสดงออกนั้น โดยมีอารมณ์กับความเป็นไปตามสภาพแวดล้อมในขณะนั้นเป็นแรงเสริมซึ่งอาจจะถูกดองหรือไม่ก็ได้ อาจได้รับการอบรมหรือไม่สามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ตามกาลเวลาซึ่งเป็นการแสดงออกด้านความรู้สึกที่มีต่อการดำเนินงาน

2. การบริการสาธารณสุข หมายถึง กิจกรรมที่กระทำโดยรัฐที่มีผลตามกฎหมายได้แก่ กิจกรรมสาธารณสุขขององค์กรบริหารส่วนตำบลดาวัง อําเภอบัวชล จังหวัดสุรินทร์ ใน 3 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาระบบสาธารณสุปโภคและโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง การให้บริการเกี่ยวกับถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้านที่สามารถสัญจรได้สะดวกและมีการนำร่องรักษาท่อระบายน้ำมีสภาพดี ไม่อุดตันสามารถระบายน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วมได้อย่างรวดเร็ว ไฟฟ้าแสงสว่าง มีการติดตั้งไฟฟ้าบริเวณถนน ทางแยก และทางริมแม่น้ำทั้งมีการให้บริการน้ำประปาได้อย่างทั่วถึงครอบคลุมทุกหมู่บ้าน

2.2 ด้านการพัฒนาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การจัดบริการให้มีการพัฒนาภูมิทัศน์ ปรับปรุงและตกแต่งที่สาธารณสุข โครงการจัดสวนหย่อม ปลูกต้นไม้ ให้มีความเหมาะสม และสวยงาม มีการจัดการขยะ จัดให้มีการจัดการขยะในชุมชน เช่น การบริการเก็บขยะ จัดให้มีภาชนะรองรับขยะในชุมชน

2.3 ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต หมายถึง มีการพัฒนาคุณภาพชีวิต หมายถึง มีการพัฒนาคุณภาพชีวิต จัดให้มีสถานที่ออกกำลังกาย เช่น บริเวณสถานสาธารณสุข มีเครื่องออกกำลังกายที่เหมาะสมและสามารถใช้งานได้ดี มีการออกให้บริการด้านการส่งเสริมสุขภาพ เช่น จัดให้มีการประชุมเพื่อให้คำแนะนำเรื่องสุขภาพ ตรวจสอบสุขภาพ มีการจัดกิจกรรม ฝึกอบรม ส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชนเพื่อลดรายจ่าย เก่า จัดโครงการทำปุ๋ยหมักเพื่อศักยภาพการซื้อและการใช้ปุ๋ยหมัก ส่งเสริมกลุ่มสตรีแม่บ้านและเยาวชน จัดหาตลาดและประกันราคาพืชผลทางการเกษตรเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น และเป็นการลดการเอาเปรียบจากห่อถ่านอายุน ส่งเสริมการจัดตั้งระบบสหกรณ์ในระดับหมู่บ้านและตำบล เพื่อให้เกษตรได้มีอิสระในการต่อรองทางเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น

3. องค์กรบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบลดาวัง อําเภอบัวชล จังหวัดสุรินทร์

4. ประชาชน หมายถึง ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบล ดาวัง อําเภอบัวชล จังหวัดสุรินทร์